

מובאת בזה עמדת מבקר המדינה במספר נושאים עקרוניים בקשר להתמודדות בבחירות לרשויות המקומיות ובבחירות לראשות מועצות אזוריות. להלן הפירוט:

א. הלוואות

1. בדומה לערבויות, חל איסור על קבלת הלוואה מתאגיד שאינו תאגיד בנקאי או מכל מקור אחר שאסור לקבל ממנו תרומה לפי החוק.
2. לפיכך, אסור לסיעה או רשימה המתמודדות בבחירות לרשויות המקומיות או למועמד לראשות מועצה אזורית לקבל הלוואה "מתאגיד בארץ או בחוץ לארץ" (שאינו בנק) או מאת "אדם שאינו רשום במרשם האוכלוסין המתנהל לפי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965" או מ"מי שזהותו ומענו לא נבדקו או לא אומתו" בידי הלווה.
3. הלוואה, שלא ניתן למבקר המדינה הסבר מניח את הדעת באשר למקורות פירעונה, תיחשב כתרומה, על כל המשתמע מכך לעניין המגבלות הקבועות בחוק בנוגע לסכום התרומה ולזהות התורם.

ב. הוצאות שאינן הוצאות הבחירות

4. הוצאות יוכרו כ"הוצאות הבחירות", רק אם הן ממלאות אחר התנאים שבהגדרת סעיף 1 לחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג - 1993, ובנוסף הן תיבחנה, בין היתר, על פי מבחן הסבירות.
5. הוצאות שהוצאו עבור מסיבות ניצחון ופרסום מודעות תודה לפעילים לאחר הבחירות לא יוכרו כהוצאות הבחירות.¹
6. כעיקרון לא יוכרו הוצאות בגין תשלומים המותנים בתוצאות הבחירות, כדוגמת דמי הצלחה או בונוסים.² יש לשלם מלכתחילה תמורה ראויה המשקפת את אומד דעת הצדדים באשר לערך הבסיסי והסביר של השירות שניתן.
7. על הסיעות והמועמדים לכלכל צעדיהם בתבונה ולנהוג בריסון ובחיסכון בעת התקשרויותיהם עם ספקים ונותני שירותים בקשר למערכת הבחירות, נוכח העובדה כי המדובר בכספי ציבור.³

¹ מבקר המדינה, דוח תוצאות ביקורת חשבונות סיעות ורשימות שהשתתפו בבחירות לרשויות המקומיות בנובמבר 2008 (אוגוסט 2009) (להלן- דוח על הבחירות לרשויות), עמ' 18; דוח ביקורת על תוצאות ביקורת חשבונות המועמדים שהשתתפו בבחירות לראשי מועצות אזוריות בדצמבר 2012 (אוגוסט 2013) (להלן- דוח על בחירות לראשי מועצות), עמ' 16.

² דוח על הבחירות לרשויות, עמ' 19; דוח על בחירות לראשי מועצות, עמ' 17.

³ דוח על הבחירות לרשויות, עמ' 18; דוח על בחירות לראשי מועצות, עמ' 17.

ג. מימון עצמי (שאינו הלוואה)

8. מימון ממקורות עצמיים של המועמדים ברשימה או של המועמד עצמו ושל בני משפחתם כמוהו כתרומה עצמית, ועליו לעמוד במגבלות שבחוק ביחס לסכום התרומה⁴. בנוסף, וככל תרומה אחרת, יש לדווח על תרומה עצמית במערכת הממוחשבת.

סעיף 17 (ג) להנחיות הרשויות המקומיות (ניהול חשבונות)(מימון בחירות), התשע"ג-2013.